

стосувати жодних кримінально-правових заходів, у тому числі і примусових заходів виховного характеру, як і до будь-якої іншої особи, яка не вчинила злочину.

Вирішення цього питання вбачається нами у необхідності формулювання нового визначення поняття злочину, в якому повинна бути відсутня вказівка про його вчинення суб'єктом злочину, а акцент повинен робитися саме на його матеріальний та формальний бік, виражати насамперед його юридичну та соціальну характеристику.

Література

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
2. Сташис В.В. Передача на поруки и некоторые вопросы советского уголовного права / В.В. Сташис // Об усилении роли общественности в укреплении социалистического правопорядка. – Х., 1961. – С. 27-30.
3. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 480 с.
4. Герцензон А.А. Понятие преступления в советском уголовном праве / А.А. Герцензон. – М. : Госюриздан, 1955. – 55 с.
5. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / П.Л. Фріс. – К. : Атіка, 2004. – 488 с.
6. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р.В. Вереша. – 2-ге вид., перероб. і доп., станом на вересень 2011 р. – К. : Центр учебової літератури, 2012. – 320 с.
7. Микитчик О.В. Злочин і його види : лекція / О.В. Микитчик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.naiau.kiev.ua/books/mnp_krum_pravo_zag/Files/Lekc/T4/T4_P1.html.

Піц Анастасія Миколаївна
студентка юридичного факультету

Науковий керівник – Черабаєва О.В.
викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ В УКРАЇНІ

В умовах переходу національної економіки до сталого розвитку поряд з енергоефективністю та соціальною сферою важливого значення набуває проблема забезпечення екологічної безпеки та збереження довкілля. В умовах України ця проблема викликана високими показниками забруднення повітряного та водного басейнів, погіршенням якості земельного фонду, висхід-

ною динамікою росту захворюваності серед населення. Значною мірою на цьому позначається діяльність металургійних підприємств, що пов'язана з викидами в атмосферу шкідливих речовин і сполук, а також скиданням забруднених вод.

Питання екологізації промислового виробництва розглядали у своїх роботах В.М. Якубовський, М. Завгородня, О. Зарудна, Н. Гахович, Ю. Кіндзерський, Л. Тимощик, В. Точилін, В. Нікіфорова, В. Вишневський, О. Амоша, Я. Жаліло, О. Собкевич та ін.

Метою національної екологічної політики є стабілізація та поліпшення стану навколошнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Металургійні підприємства входять до числа найбільших забруднювачів навколошнього середовища в Україні, особливо це стосується викидів діоксину вуглецю та скидання неочищених забруднених вод. Це завдає економічних збитків через порушення стану повітряного басейну та погіршення якості земельних ресурсів. Щодо останніх, то їх вільна кількість поступово скорочується через необхідність розташування там місць зберігання відходів виробничої діяльності [1].

Слушною є думка Н. Гахович щодо необхідності удосконалення екологічного оподаткування за принципами «природокористувач платить» та «забруднювач платить». Одним з елементів такого переходу має стати перегляд чинних ставок екологічного податку з обов'язковим попереднім моделюванням його впливу на фінансову стабільність металургійних підприємств. Власники металургійних заводів мають сплачувати реальну ціну за завдання збитків довкіллю[2, с. 535].

Підвищення рівня екологічного оподаткування має відбуватися одночасно із розширенням програм підтримки. Такі програми покликані компенсувати фінансові втрати підприємств внаслідок посилення податкового навантаження. Під програмами підтримки слід розуміти системні заходи з енергозбереження, що позитивно впливатиме на цінову конкурентоспроможність металопродукції. Проекти екологічних інновацій мають охоплювати заходи, спрямовані на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферу, скидання забруднених (а головним чином – неочищених) вод, а також утилізацію та переробку відходів виробництва. Не менш важливою є адаптація до європейських стандартів, сертифікація та акредитація виробничих процесів відповідно до найкращих світових практик.

Перспективним інструментом фінансового регулювання інноваційного розвитку екологічної діяльності металургійних підприємств є відшкодування державою кредиторської заборгованості з податку на додану вартість. Цільовим призначенням використання відшкодованого податку має стати реаліза-

ція проектів екологізації виробництва. Тобто має бути реалізований один із принципів Бюджетного кодексу – програмно-цільовий метод використання коштів [3].

На даному етапі частка екологічних інвестицій у загальному показнику капітальних вкладень металургійних підприємств знаходиться на рівні 28-33%. Проте екологічні інвестиції більше ніж на половину формуються за рахунок поточних витрат на охорону навколишнього середовища. Іншими словами, це підтримка в робочому стані об'єктів природоохоронного призначення [4, с. 217].

Підсумовуючи, слід зазначити, що згадані проблеми екологізації виробничої діяльності підприємств чорної металургії України на даний час мають стратегічне значення для забезпечення переходу національної економіки на етап сталого розвитку.

Вирішення питання полягає в реалізації промислової політики регулювання процесів прискореної екологізації в галузі за рахунок посилення податкової відповідальності забруднювачів довкілля, а також підтримки у реалізації профільних інноваційних проектів.

Література

1. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.
2. Структурні зміни та економічний розвиток України : монографія / В.М. Геєць, Л.В. Шинкарук, Т.І. Артьомова та ін. ; за ред. д-ра екон. наук Л.В. Шинкарук ; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2011. – 696 с.
3. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 50-51. – Ст. 572.
4. Довкілля України у 2013 р. : статистичний збірник / відп. за випуск О.М. Прокопенко. – К. : Держстат України, 2014. – 223 с.

Робова Віра Сергіївна
студентка юридичного факультету
Науковий керівник – Черабаєва О.В.
викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ

Враховуючи наближення України до Європейського Союзу, доказом якого є підписання Асоціації з ЄС, необхідним є наближення деяких питань законодавчого регулювання різних суспільних відносин. Особливе місце се-